

Zakonska določila glede postopka vpisa otroka v 1. razred osnovne šole urejajo:

- Zakon o osnovni šoli,
- Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja,
- Uredba o merilih za oblikovanje javne mreže osnovnih šol, javne mreže osnovni šol in zavodov za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami ter javnih glasbenih šol (v nadaljevanju Uredba),
- Pravilnik o pogojih za ustanavljanje javnih osnovnih šol in zavodov za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami ter javnih glasbenih šol,
- Pravilnik o normativih in standardih za izvajanje programa osnovne šole,
- Odloki o ustanovitvah osnovnih šol v Mestni občini Maribor.

Bistveno iz Zakona o osnovni šoli (UL RS, št. 81/2006-UPB3, 102/2007, 87/2011):

**44. člen
(vpis)**

Osnovna šola vpisuje otroke v 1. razred v mesecu februarju za naslednje šolsko leto.

Najmanj tri mesece pred začetkom pouka šola staršem otrok, vpisanih v prvi razred, izda potrdilo o šolanju oziroma obvestilo o odložitvi začetka šolanja.

V primeru vpisa oziroma vključitve šoloobveznih otrok s tujimi listinami o izobraževanju v osnovnošolsko izobraževanje v Republiki Sloveniji, osnovna šola na podlagi dokazil ugotovi, v kateri razred se bo otrok vključil. Pri tem šola upošteva predložena dokazila o predhodnem izobraževanju in starost otroka. Šola pri vključitvi otroka lahko upošteva tudi njegovo poznavanje slovenskega jezika. Šola učencu ob vpisu oziroma vključitvi izda potrdilo o šolanju.«

**45. člen
(pogoji za vpis)**

Starši morajo v 1. razred osnovne šole vpisati otroke, ki bodo v koledarskem letu, v katerem bodo začeli obiskovati šolo, dopolnili starost 6 let.

Otroku se lahko pričetek šolanja na predlog staršev, zdravstvene službe ali komisije za usmerjanje odloži za eno leto, če se ugotovi, da otrok ni pripravljen za vstop v šolo.

**46. člen
(ugotavljanje pripravljenosti)**

Ob vpisu otroka v osnovno šolo se lahko na željo staršev ugotavlja pripravljenost otroka za vstop v šolo.

Če starši predlagajo odložitev šolanja, ker menijo, da njihov otrok ni pripravljen za vstop v šolo, oziroma če odložitev šolanja predlaga zdravstvena služba, je ugotavljanje pripravljenosti otroka za vstop v šolo obvezno.

**47. člen
(odložitev šolanja)**

Učencu se med šolskim letom v 1. razredu lahko na predlog šolske svetovalne službe, šolske zdravstvene službe ali komisije za usmerjanje v soglasju s starši iz zdravstvenih in drugih razlogov odloži šolanje za eno leto.

**48. člen
(šolski okoliš)**

Starši imajo pravico vpisati otroka v javno osnovno šolo ali v zasebno osnovno šolo s koncesijo v šolskem okolišu, v katerem otrok stalno oziroma začasno prebiva, javna osnovna šola oziroma zasebna osnovna šola s koncesijo v tem okolišu, pa je dolžna na željo staršev otroka vpisati. V drugo osnovno šolo lahko starši vpišejo otroka, če ta šola s tem soglaša.

Seznam otrok iz šolskega okoliša, ki jih je javna ali zasebna šola s koncesijo dolžna vpisati v 1. razred, si šola pridobi iz evidence šoloobveznih otrok, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za šolstvo. Ministrstvo si pridobi podatke o šoloobveznih otrocih iz registra stalnega prebivalstva in razvida začasnega prebivališča.

Med šolanjem lahko učenec prestopi na drugo osnovno šolo, če ta šola s tem soglaša.

Če se učenec med šolanjem preseli v šolski okoliš druge osnovne šole, ima pravico dokončati šolanje na šoli, v katero je vpisan.

Če učenec želi prestopiti iz zasebne šole v javno šolo, ga je javna šola v šolskem okolišu, v katerem učenec stalno prebiva, dolžna sprejeti.

Določbe prvega odstavka tega člena niso obvezne za zasebne osnovne šole.

49. člen

(učenci s posebnimi potrebami)

Starši imajo pravico otroka s posebnimi potrebami iz prvega odstavka 12. člena tega zakona vpisati v osnovno šolo v šolskem okolišu, v katerem otrok stalno prebiva, razen če ta šola ne izpolnjuje pogojev in je zaradi tega otroku s pravnomočno odločbo o usmeritvi, ki jo izda pristojna šolska uprava, določena druga ustreznna osnovna šola.

Bistveno iz Uredbe (UL RS, št. 16/1998, 27/1999, 134/2003, 37/2016, 4/2018):

II. ŠOLSKI OKOLIŠ

5. člen

Šolski okoliš je območje, na katerem imajo starši pravico vpisati otroka v osnovno šolo, ki ima sedež na tem območju.

Šolski okoliš se določi za vsako samostojno oziroma matično osnovno šolo.

Praviloma je velikost šolskega okoliša usklajena z zmogljivostjo šole, to je z največjim možnim številom učencev, ki jih šola v skladu z normativi razporedi v oddelke, upoštevajoč učilnice in druge prostore, potrebne za izvedbo programa osnovnošolskega izobraževanja v eni izmeni.

Skupni šolski okoliš se lahko določi na presečišču šolskih okolišev dveh sosednjih samostojnih oziroma matičnih šol.

Skupni šolski okoliš se lahko določi, če ustanovitelj na podlagi demografskih podatkov o številu šoloobveznih otrok v šolskem okolišu oziroma podatkov o številu vpisanih učencev ugotovi, da dve sosednji šoli lahko izvedeta program osnovnošolskega izobraževanja v eni izmeni oziroma enakomerno izkoristita svojo zmogljivost le, če drugače razporedita otroke s skupnega šolskega okoliša.

Ne glede na določbo drugega in četrtega odstavka tega člena lahko mestna občina določi skupni šolski okoliš za največ tri šole in gravitacijsko območje za posamezno šolo, ki je usklajeno z zmogljivostjo šole.

Šolski okoliš iz zgornjega odstavka se določi v ustanovitvenih aktih šol, ki delujejo na območju skupnega šolskega okoliša. Znotraj skupnega šolskega okoliša ustanovitelj šol s posebnim sklepom, ki se objavi na enak način kot ustanovitveni akti šol, določi območje posamezne šole, s katerega imajo starši pravico, da je njihov otrok razporejen v to šolo, to je gravitacijsko območje šole.

Starši lahko vpišejo otroka v prvi razred v šolo zunaj šolskega okoliša, v katerem prebivajo, če ta šola s tem soglaša.

Ne glede na določbo prvega odstavka 6. člena uredbe, lahko šola iz skupnega šolskega okoliša iz 5. člena te uredbe, da staršem, ki ne prebivajo v tem okolišu, soglasje za vpis njihovega otroka v to šolo, ko je razporeditev otrok na šole v skupnem šolskem okolišu zaključena.

Vpis v šolo zunaj šolskega okoliša, v katerem otrok prebiva, se izvede tako, da starši vpišejo otroka v šolo v svojem šolskem okolišu, najkasneje v štirinajstih dneh po izteku roka za vpis pa vložijo pri šoli, v katero želijo vpisati otroka, vlogo za prepis.

Starši lahko prepisejo otroka v šolo zunaj svojega šolskega okoliša tudi v drugem in naslednjih razredih, vendar najkasneje petnajst dni pred začetkom novega šolskega leta, če šola, v katero želijo starši prepisati učenca, s tem soglaša.

Šola lahko soglaša s prepisom otroka oziroma učenca, če:

- s tem ni kršena, glede na zmogljivost šole, primarna pravica drugih staršev, da vpišejo otroka v šolo v svojem šolskem okolišu,
- to nima za posledico oblikovanja dodatnih oddelkov oziroma zagotavljanja novih prostorov,
- se s tem v šoli v šolskem okolišu, kjer učenci prebivajo, ne zmanjša število učencev oziroma oddelkov, kar bi imelo za posledico spremembo statusa šole ali njeno ukinitvev.

Pred izdajo soglasja o prepisu se šola, na katero starši želijo prepisati otroka, posvetuje s šolo, v katero je učenec vpisan. Šola odloči o vlogi za prepis najkasneje v tridesetih dneh od dneva, ko prejme vlogo za prepis.

Ustanovitelj šole lahko najmanj tri mesece pred vpisom določi in sporoči šolam podrobnejše pogoje za izdajo soglasja za prepis.

Šola, ki izda soglasje za prepis, o tem obvesti šolo v šolskem okolišu, na območju katerega učenec prebiva.

6.a člen

Vpis otrok v skupnem šolskem okolišu vključuje prijavo na razpis za vpis in razporeditev otrok na šole.

Starši prijavijo svojega otroka na podlagi razpisa za vpis, ki ga v sredstvih javnega obveščanja objavi ustanovitelj, na katerokoli šolo v skupnem šolskem okolišu. Pri prijavi navedejo tudi prvo oziroma drugo naslednjo šolo v skupnem šolskem okolišu, ki želijo, da jo njihov otrok obiskuje, če zaradi premajhne zmogljivosti ne more biti razporejen v šolo, v katero je prijavljen.

Razporeditev otrok na posamezno šolo opravijo ustanovitelj in šole v skupnem šolskem okolišu. Pri razporeditvi otrok se upošteva:

- pravico staršev, da je njihov otrok razporejen v šolo na gravitacijskem območju, v katerem prebivajo,
- željo staršev, da je njihov otrok razporejen na šolo zunaj gravitacijskega območja, v katerem prebivajo,
- varnost poti in oddaljenost šole, v katero je otrok razporejen in
- morebitno vključenost brata oziroma sestre v isto šolo.

Z razporeditvijo otrok na posamezno šolo je vpis zaključen.

Podrobnejše pogoje o vpisu otrok v skupnem šolskem okolišu iz 5. člena te uredbe lahko v posebnem aktu v sodelovanju s šolami iz skupnega šolskega okoliša in ministrstvom, pristojnim za šolstvo, določi ustanovitelj šol.